

СЕКЦІЯ ГУМАНІТАРНІ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДСЕКЦІЯ ЛАТИНСЬКА МОВА

СИНОНІМІЯ В АНАТОМІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ

SYNONYMY IN ANATOMIC TERMINOLOGY

Zinenko V.Ye., Assoc. Prof. Solohor I.M.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

Синонімія в термінології традиційно вважається негативним явищем, оскільки однією із головних вимог до терміна виступає відсутність у нього синонімічних відповідників. Активні процеси термінотворення, які відбувалися в анатомічній термінології протягом її розвитку та становлення, супроводжувалися значною варіативністю найменувань та сприяли виникненню синонімів. Однак, синонімія у термінології та загальнолітературній мові відрізняється за характером функціонування, саме це й зумовило вибір теми нашого дослідження.

Мета роботи – виявити й класифікувати синоніми у анатомічній термінології. Об'єктом нашого дослідження виступають терміни-синоніми, які функціонують у терміносистемі анатомії.

Серед анатомічних термінів функціонують такі, які латинською мовою мають декілька відповідників із чіткою диференціацією певних понять. Однак в українському перекладі вони мають лише один відповідник, що нівелює ці семантичні відмінності латинського еквівалента. Наприклад, іменник *sutura*, ae f – шов, використовується на позначення швів на кістковій тканині, наприклад: *sutura infraorbitalis* – підочноямковий шов; *sutura squamosa* – лускатий шов. Проте для позначення швів на м'яких тканинах уживається іменник *raphe*, es f – шов, наприклад: *raphe palati* – піднебінний шов; *raphe pharyngis* – глотковий шов.

Таким чином, проведене дослідження підтвердило, що наявність синонімії виступає невід'ємною частиною анатомічної термінології та наслідком її розвитку. Одним із перспективних напрямів подальшого дослідження може бути аналіз прикметників-синонімів у анатомічній термінології.

СТОМАТОЛОГІЯ В СТАРОДАВНЬОМУ РИМІ

DENTISTRY IN ANCIENT ROME

Zihanzhynova T.O., Rozhenko I.V.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

Розгляд стоматології в історичному аспекті спрямований на розширення і поглиблення знань щодо розвитку стоматології, починаючи з Античності.

Мета роботи: дослідити методи і засоби лікування стоматологічних захворювань у Стародавньому Римі.

Стоматологія, як і медицина в цілому, бере свій початок з сивої давнини. До нас дійшли свідчення, що в Єгипті зуби намагалися лікувати ще в третьому тисячолітті до н. е. Хворобами зубів і способами їх лікування цікавився Гіппократ та інші видатні представники давньогрецької медицини. Незважаючи на те, що в римській медицині лікар-стоматолог не мав окремої спеціалізації, у Стародавньому Римі стоматологія також активно розвивалася і процвітала, будучи частиною загальної лікарської практики.

Одним із авторів, які залишили для нащадків відомості про стан медицини і стоматології Стародавнього Риму зокрема, є Авл Корнелій Цельс, у трактаті котрого "De medecina libri octo" детально описані хірургічні інструменти, з-поміж яких згадуються і щипці, а також спеціальний інструмент для видалення коренів зубів. До нашого часу дійшли його корисні відомості стосовно зміни положення постійних зубів, які неправильно прорізуються, про лікування переломів щелеп і накладання лігатури для стабілізації положення зубів.

Таким чином, дослідження стоматології в історичному аспекті засвідчило, що стоматологія бере свій початок, починаючи з III тис. до н.е., про що свідчать Єгипетські папіруси. Подальшого розвитку стоматологія набула у Стародавній Греції та Стародавньому Римі.